

MSX I, II, II+, TURBO R..7 MSX - WEST-FRIESL.

Het nieuwe seizoen
is weer met volle
teugen begonnen....
In dit clubblad van
aug./sept. kunt u weer
veel onderwerpen vin-
den, b.v.: MSX-KUNST,
een BEGINNERS CURSES
Basic en NOG
veel meer.
Dus...

REDACTIONEEL

Ondanks de rustige zomertijd hebben we het toch weer voor elkaar gekregen om dit clubblad te vullen. De vakantie is weer achter de rug en dat houdt in dat we ons weer voor de volle 100% in zullen zetten om het MSX-systeem in West-Friesland op een zeer hoog niveau te brengen.

Ik heb een heerlijke vakantie gehad met een fantastische treinreis heen en terug. Zweden en Denemarken zijn toch zeer dure landen. Knäckebröd en smörrebröd als ontbijt was voor mij toch een verschrikking, maar ik heb lekker van de rust genoten zonder ook maar één MSX'er. Zoals U in het vorige clubblad hebt kunnen lezen ben ik bij mijn MSX-vriend Mr. Kjell Wiklund op bezoek geweest. (Dus toch een MSX!) Ik heb met hem gesproken over de MSX-situatie in Zweden. Hierover leest U elders in dit clubblad meer. Al met al heb ik een fantastische vakantie gehad.

Tevens is mijn telefoonnummer gewijzigd. Het voordeel hiervan is dat U mij meteen aan de telefoon krijgt en niet eerst één van mijn ouders of mijn zuster. Ben ik niet aanwezig, dan krijgt U automatisch het antwoordapparaat. Ook kunt U vanaf 23.00 u een berichtje achter laten met de modem.

Voor inlichtingen, bestellingen, suggesties e.d. kunt U bellen of schrijven naar het volgende adres:

MSX-Computer-Club West-Friesland,
Botter 114,
1625 DH Hoorn,
Tel.: 02290-70618 (na 18.00 u).

De clubdagen zijn in het 'Buurthuis de Cogge' aan de Akkerwinde te Zwaag (vlakbij Sportcomplex de Opgang). Vanaf 12.30 u bent U welkom. Wanneer U een computer meeneemt, kunt U vanaf 12.00 u aanwezig zijn.

- clubdag 9 - 31 oktober
- clubdag 10 - 12 december

Bas Kornalijslijper

Doelstelling:

Het bevorderen van het optimale gebruik van het MSX-systeem en de daarbij behorende soft- en hardware. Het uitwisselen van kennis en ervaring, het geven van demonstraties en het inschakelen van deskundigen. Kortom een gezellig dagje computeren met mensen met dezelfde hobby en er dan ook nog iets van opsteken.

De club kan niet aansprakelijk worden gesteld voor ingezonden stukken van één van de redactieleden. Ook niet voor de aangeboden artikelen d.m.v. advertenties.

Zonder onze toestemming mag geen artikel of een gedeelte daarvan uit deze uitgave vermenigvuldigd of overgenomen worden.

NIEUW IN DE PUBLIC DOMAIN-BAK

- SUNRISE PICTUREDISK #2: Eindelijk, na lang wachten is de Sunrise Picturedisk #2 er dan. Op deze disk staan wat minder demo's dan normaal. Dit keer zij het er maar zeven. We beginnen met de frequentie-selector/intro-demo. Deze is gemaakt door CAIN en bevat vector-graphics. Nadat de frequentie is gekozen d.m.v. een slangetje verschijnt het spelmenu. Deze keer is dat MAGICAL TREE, een spel van Konami, nagemaakt door SHADOW en XELASOFT. In de bomen zitten gaten waarin de demo's zich bevinden. We beginnen met de eerste demo: FONY DEMO DISK II promo. Deze promo is totaal in BASIC geschreven en is dan ook redelijk simpel. THE EARTH QUAKE demo is de volgende en is afkomstig van STATION. Er verschijnt een kaart van Nederland waar Limburg helaas plaats moet maken voor een scroll. En dan THE LAST PERFORMANCE van DIGITAL PERFORMANCE. Deze demo bestaat uit een scroll die meer dan de helft van het beeld in beslag neemt met daaronder een kleiner scrolletje. Michel Shuquair heeft weer een nieuw programma geschreven. Dit is PSG-SAMPLER. Het is een programma om te samplen met de MSX-AUDIO en deze samples daarna af te spelen met de PSG, MSX-MUSIC, AD/DA CONVERTER, PCM, enz. De zesde demo is van ANMA en het betreft hier een NOSH-promo. Het is niet nodig om uit te leggen wat NOSH is, omdat dat algemeen bekend is. De tweede demo van CAIN is eigenlijk een PLAYABLE-PROMO (speelbare promo). Hun nieuwe spel, BOZO'S BIG ADVENTURE, wordt hier gepromoot. Er is wat mis gegaan met het maken van de Picturedisk en daarom op Picturedisk #3 een vernieuwde promo en tot slot de INFO/NEWS rubriek.

- FAF DEMO #1 en #2: Tja, wat moet je ermee. Een demo die een ander programma afkraakt. Erg lachwekkend en leuk om aan je MSX-vrienden te laten zien. Erg kinderachtig is hun motto: (letterlijk overgenomen en speciaal bedoeld voor Hayo Rubingh) 'AS LONG AS YOU TRY TO MAKE MONEY OUT OF US, WE WILL TRY TO MAKE FUN OUT OF YOU !!!' De FAC is nu eenmaal commercieel geworden, maar voor goede programma's moet uiteraard betaald worden. We weten nog niet zeker of deze demo's in PD-bak blijven, maar op deze disk vindt U ook een grote hoeveelheid aan muziek-files, zodat deze disk toch echt wel de moeite waard is.

Bart Schouten

NIEUW TELEFOONNUMMER

Een nieuw telefoonnummer voor een nog betere bereikbaarheid. Wanneer er niemand aanwezig is kunt U uw boodschap op het antwoordapparaat inspreken. Van 23.00 tot 6.00 u is de club per modem bereikbaar. U kunt hier berichtjes achter laten of even enkele berichtjes lezen. In eerste instantie zal het een simpele BBS zijn voor West-Friesland met veel club-informatie. Het nieuwe nummer is: 02290-70618.

HARDWARE-UITBREIDINGEN

Door het gebruik van nieuwe technieken is het mogelijk onze prijzen drastisch te verlagen. Uiteraard zijn deze uitbreidingen volledig betrouwbaar. Op een uitbreiding geven wij een half jaar garantie.

INTERNE GEHEUGENUITBREIDINGEN VOOR MSX-2 (getest op 7 MHz)

Philips 8220	naar	256 kB	f	150,--
Philips 8220	naar	512 kB	f	250,--
Philips 8230	naar	256 kB	f	150,--
Philips 8230	naar	512 kB	f	250,--
Philips 8235-00	naar	256 kB	f	125,--
Philips 8235-00	naar	512 kB	f	225,--
Philips 8235-00	naar	1024 kB	f	375,--
Philips 8235-20	naar	256 kB	f	150,--
Philips 8235-20	naar	512 kB	f	250,--
Philips 8235-20	naar	1024 kB	f	350,--
Philips 8245	naar	256 kB	f	150,--
Philips 8245	naar	512 kB	f	250,--
Philips 8245	naar	1024 kB	f	350,--
Philips 8250 / 8255 / 8280	naar	256 kB	f	125,--
Philips 8250 / 8255 / 8280	naar	512 kB	f	225,--
Philips 8250 / 8255 / 8280	naar	1024 kB	f	350,--
Philips 8250 / 8255 / 8280	naar	2048 kB	f	600,--

Philips 8250 / 8255 / 8280 van 256 kB naar 512 kB
(Prijs op aanvraag)

Sony F500	naar	256 kB	f	150,--
Sony F500	naar	512 kB	f	250,--
Sony F700	naar	512 kB	f	225,--
Sony F700	naar	1024 kB	f	350,--
Sony F700	naar	2048 kB	f	600,--
Sony F700	naar	4096 kB	f	1000,--
Sony G900 (*)	naar	256 kB	f	240,--
Sony G900 (*)	naar	1024 kB	f	440,--
Sony G900 (*)	naar	2048 kB	(op aanvraag)	

(*) = incl. slotaanpassing

INTERNE GEHEUGENUITBREIDINGEN VOOR MSX-2+

Sanyo Wavy 70	naar	256 kB	f	125,--
Sanyo Wavy 70	naar	512 kB	f	175,--
Sony F XDJ 2+	naar	256 kB	f	175,--
Sony F XDJ 2+	naar	512 kB	f	325,--

INTERNE GEHEUGENUITBREIDINGEN VOOR MSX-TURBO-R

Panasonic A1ST	naar	512 kB	f	125,--
----------------	------	--------	---	--------

NIEUW: EXTERNE MEMORY-MAPPERS UITBREIDEN. Deze memory-mappers moeten wel bij de club of bij MK Public Domain gekocht zijn.

1024 kB	naar	2048 kB	f	125,--
1024 kB	naar	4096 kB	f	375,--
2048 kB	naar	4096 kB	f	250,--

OMBOUW VAN MSX-2 NAAR MSX-2+

Philips 8220-8230-8235-8245-8250-8255-8280 f 300,--
(Bij de Philips 8280 is het niet mogelijk om op screen 12 te digitalizeren, op screen 8 is dit echter nog wel mogelijk.)
Philips 8250/8255/8280 indien gewenst met 2/2+ schakelaar.
Philips 8235-00/8235-20/8245 niet omschakelbaar.

Sony F500-F700 f 300,--
Let op!! 2+ ombouw voor Sony F9 en G900 is gestaakt.

Ook kunt U uw computer geschikt maken voor het gebruik van een dubbelzijdige diskdrive. Dit is inclusief disk-drive, diskrom en kabel.

Philips 8230 f 250,--
Philips 8235-00 f 250,--
Philips 8235-20 f 250,--

U kunt ook een tweede diskdrive in laten bouwen.

Philips 8250 f 175,--
Sony G900 f 175,--

Externe drive's met voeding en behuizing en kabel.

Philips 8230 f 250,--
Philips 8235-00/20 f 250,--
Philips 8245 f 250,--
(De Philips 8245 beschikt niet over een aansluiting voor een tweede drive. Voor f 50,-- heeft deze computer een aansluiting die noodzakelijk is voor een B-drive.)

Sony F500 f 250,--
Sony F700 f 250,--
Panasonic A1ST MSX-TURBO-R (op aanvraag)

Het is zelfs mogelijk om uw externe drive met diskinterface geschikt te maken voor dubbelzijdig gebruik. Het is mogelijk om één of twee drives in te bouwen.

Sony, Philips of JVC (1 drive) f 275,--
Sony, Philips of JVC (2 drives) f 400,--

Overige hardware

- Turbo 7 MHz (zelf inbouwen, met beschrijving) f 65,--
- Turbo 7 MHz (laten inbouwen) f 85,--
(Uitzonderingen: Philips 8230/8235-00/8235-20/8245)
- Schakelaar in SCC-cartridge f 10,--
- Snelle diskrom Sony HB-F700 f 25,--
- Snelle diskrom Philips NMS 8250/55/80 f 25,--
- Geluidsaanpassing voor Philips NMS 8250/55/80 i.v.m. FM-PAC en SCC. f 10,--
- Hebt U een kabel nodig, geen probleem. Is deze niet in voorraad, dan wordt hij voor U gemaakt.
- Reparaties mogelijk!!!

Prijswijzigingen omhoog of omlaag onder voorbehoud!!!

4e MSX COMPUTERDAG

ZATERDAG 19 SEPTEMBER 1992
SPORTHAL PELLIKAAN ZANDVOORT

Vertoning Japanse MSX videofilms

Fax : 02507 - 11291

Demonstratie, verkoop en veiling
van de nieuwste MSX software

INFO: POSTBUS 195 2040 AD ZANDVOORT

VAN 10.00 TOT 17.00 UUR

A.J. V.D. MOOLENSTRAAT 5

TOEGANGSPRIJS f 7,50 TOT 12 JAAR EN 65+ f 6,50

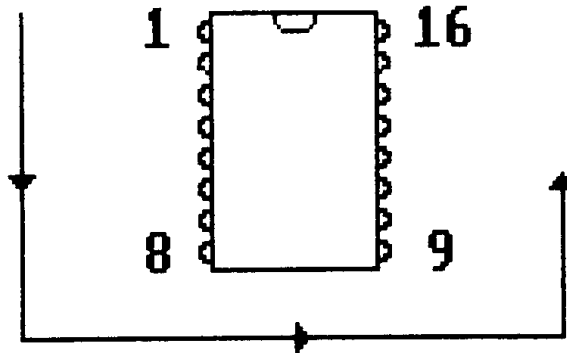
INTERNATIONALE MSX BEURS
MET VEEL MSX NIEUWTJES

HARDWARE TIPS

Naar aanleiding van de brief van dhr. Kracht uit Heerenveen (clubblad nr.6) over zijn vraag om het geluid aan te passen in de Philips computers, heb ik die brief beantwoord, gevolgd door een aantal tips voor het wijzigen van computers. Ik heb hier zeer positieve reacties op gehad, vandaar dat ik hieronder nog een aantal tips heb beschreven.

DE PINVOLGORDE VAN IC'S

Wanneer men bijvoorbeeld 7 MHz in wil bouwen, komt men bij de inbouwbeschrijving de volgende tekst tegen. Breng een draad aan tussen IC 16 pin 10 en een vrije diode (SONY 700). Hiernaast staat een afbeelding hoe de telling werkt bij de aansluitpinnen van een IC.

HET INSTELLEN VAN EEN DUBBELZIJDIGE DRIVE

Wanneer men zelf een drive gaat vervangen of een tweede drive gaat inbouwen, komt men een probleempje tegen. Hoe krijg ik de drive als A- of B-drive aan het werk? Vaak wordt er geen documentatie meegeleverd. De oplossing is vrij simpel. Aan de achterzijde van de drive bevinden zich zogenaamde 'jumpers'. Dit zijn kleine zwarte blokjes, die twee pennen met elkaar verbinden. Deze kunt u met een pincet of een kleine punttang verwijderen en op een andere positie plaatsen. Bij iedere positie staat een tekst. Plaatst u de jumper op 'DS 0', dan heeft u een A-drive en plaatst u de jumper op 'DS 1', dan heeft u een B-drive.

DE PHILIPS MUSIC MODULE WIJZIGEN

U wilt de Philips Music Module gaan gebruiken met programma's op disk. Iedere keer wanneer u dat wilt, moet u de ESCAPE-toets tijdens het opstarten van de computer ingedrukt houden om het ingebouwde programma te ontwijken. Dit wordt vaak vergeten, waarna vervolgens de computer weer gereset dient te worden. Hier zijn twee oplossingen voor. In beide gevallen dient de module geopend te worden d.m.v. vier schroefjes. Aan de binnenzijde op de print bevindt zich één IC op een voet. Dit is het programma. Deze kunt u voorzichtig verwijderen. Vervolgens de module weer monteren. Het programma start niet meer op, maar die kunt u ook niet meer gebruiken. De tweede oplossing is op de lege plaats een nieuwe ROM te plaatsen. Deze gewijzigde ROM is te verkrijgen bij de club. Wanneer deze ROM is geplaatst start het programma ook niet op. U houdt de ESCAPE-toets ingedrukt tijdens het opstarten en vervolgens verschijnt het programma.

SLECHT FUNCTIONERENDE JOYSTICK-POORTEN

Dit probleem komt veelvuldig voor. De oorzaak hiervan is meestal het verwisselen van de joystick of muis. Vaak zijn de aansluitpinnen van de print losgeraakt. Even met de soldeerbout er langs en het probleem is opgelost. Wanneer U gebruik maakt van een joystick-splitter, kunt U deze in de computer laten zitten. U heeft dan bijvoorbeeld joystick en muis tegelijkertijd aangesloten. Ook zijn verlengkabels verkrijgbaar. In beide gevallen verwisselt U de joystick of muis aan de kabel en niet aan de computer. Uw joystick-poorten blijven hierdoor gespaard. Deze kabels zijn verkrijgbaar in de betere elektronikazaken (Jonker electronics, Hoorn) voor ongeveer f 20,- per stuk.

KOELING PHILIPS NMS 8250/55/80

In het voedingsgedeelte van de bovenstaande Philips computers vindt U vier dioden. Deze zijn tegen de print geplaatst en worden snel warm. Wanneer U deze vier dioden vervangt door vier dioden van het type 1N5408 en ze zo hoog mogelijk boven de print plaatst, wordt uw computer niet meer zo warm.

Wanneer U geen ervaring hebt met een soldeerbout of elektronika of het niet aandurft, kunt U deze verbeteringen ook bij de club laten uitvoeren.

Bas Kornalijslijper

Libellendans 30
2907 RN Capelle a/d IJssel
tel.: 010-4581600 – fax: 010-4423601
K.V.K.: 158006 – Gironummer: 5687067

MSX SLOTEXPANDER

De MSX-slot expander is een uitbreidings-print voor alle MSX computers die het mogelijk maakt om één, of bij aankoop van twee uitbreidings printen, twee naar buiten gevoerde slots uit te breiden naar vier, respectievelijk acht SUBSLOTEN.

Het voordeel van deze nieuw ontwikkelde MSX-slot expander ten opzichte van voorheen gepubliceerde expanders is dat deze slot expander volledig MSX compatibel is, hetgeen wil zeggen dat deze expander volgens de MSX-norm zijn SUBSLOT informatie verwerkt en behandelt. Dit heeft het grote voordeel dat de cartridges die in de expander worden gestoken ook onderling met elkaar kunnen werken.

Bijvoorbeeld: in één van de SUBSLOTEN steekt men de MSXDOS2.20 cartridge en in een ander subslot steekt men een memorymapper van 512 kB en in een ander subslot de FM-PAC-module en/of modem.

Ook is het mogelijk om bijvoorbeeld vier memory mappers in de slot-expander te zetten en in het tweede primaire slot de MSXDOS2.20 cartridge hetgeen tot gevolg heeft dat uw MSX2/+ computer met in het totaal vijf memory mappers werkt. Ook zonder MSXDOS2.20 maar onder MEMMAN kan men met zoveel memory mappers werken en dus ook zoveel geheugenuimte. Ook kan men de eventuele memory mappers als ramdisk gebruiken of als printerbuffer initialiseren.

Slotexpander met externe voeding
(exclusief verzendkosten)
Beperkt uit voorraad leverbaar

Hfl. 289,50

MK STEREO FM

Door problemen met de aanvoer van de Koreaanse FM-Pac zijn wij genoodzaakt om zelf een FM-Pac te produceren.

Door ervaring van anderen wijs geworden hebben wij besloten om een eenvoudige doch goede uitvoering te ontwikkelen, dus geen S-Ram (te kostbaar), geen interne demo (in plaats hiervan krijgt u een diskette geleverd met een demo), maar wel STEREO.

Uiteraard klinkt het geluid uitstekend, dit in tegenstelling tot een ongewijzigde versie van het Koreaanse FM-Pac.

De FM-Pac wordt geleverd met: Demo disk en FAC Soundtracker 1.0

Prijs: Hfl. 129,-

DRIE DYNAMIC PUBLISHER UITBREIDINGEN

Voor Dynamic Publisher zijn al vele uitbreidingen verschenen. Meestal waren dit stempels of karaktersets maar deze drie uitbreidingen zijn anders. Dit zijn echt programma's die Dynamic Publisher ondersteunen.

DYNAMIC TOOLS

Deze eerste disk staat vol met handige programmaatjes. Men kan bijvoorbeeld een RAM-disk installeren waar men eventueel stempels of andere dingen op kan zetten. Alle nodige programma's om die RAM-disk aan te sturen staan natuurlijk ook op de disk, zoals het programma dat de gehele ram-disk overzet naar drive A.

Maar de gebruiker zal toch het meeste hebben aan de PC/MSX convertor. Hiermee kunt U MSX stempels naar PC-formaat omzetten, maar natuurlijk ook andersom. Zo wordt het aanbod van stempels natuurlijk steeds groter.

Een nadeel van DP is dat deze alleen in zwart/wit werkt. Voor diegenen die een kleuren-printer hebben is dit natuurlijk erg jammer, maar op deze disk staat ook een programma die DP-stempels omzet in een SCREEN 8 picture-file, zodat U het gewenste plaatje in een tekenprogramma kunt inkleuren en alsnog in kleur uitprinten.

Met DP is het ook niet mogelijk om MSX-2+ (SCREEN 12) foto's in te laden. Daar hebben de makers van deze disk iets voor bedacht. Op de disk staat een programma dat SCREEN 12 omzet naar SCREEN 8. Dit is niet zo bijzonder, omdat er meer programma's zijn die dat kunnen. Dit is de beste omzetter die ik ooit heb gezien. Wanneer U een MSX-2+ heeft en U wilt MSX-2+ foto's omzetten naar MSX-2 dan raad ik U deze convertor aan. Dit zijn de belangrijkste programma's die op deze TOOLS-disk staan. Ik raad U aan om op één van de clubdagen te gaan kijken wat er nog meer op deze handige disk staat.

DYNAMIC FACE CREATOR

Toen wij van MSX-Club West-Friesland dit programma onder ogen kregen, wisten we niet wat we zagen. Met deze tweede disk bent U in staat om duizenden gezichten te maken die U natuurlijk weer met Dynamic Publisher kunt gebruiken.

U kunt kiezen uit vele schouders, monden, baarden en nog veel meer. Door de cursor naar boven of beneden te drukken kunt U het gewenste gezichtsdeel kiezen. Wel wordt er aangeraden om met de grote delen te beginnen, zoals de schouders of het haar van de persoon.

Wanneer U geen zin meer hebt om verder te gaan, kunt U het tot dan toe behaalde resultaat wegschrijven en later weer inladen. Dit wordt een DFC-file genoemd. Wanneer het gezicht helemaal klaar is, kunt U deze wegschrijven als een stempel. Vervolgens kunt U het resultaat in Dynamic Publisher bewerken en gebruiken in eigen creaties.

DYNAMIC LABEL

De derde uitbreiding bestaat eigenlijk uit twee programma's. Dit zijn DYNAMIC ETIKET en DISKSTICKER CREATOR.

DISKSTICKER CREATOR: Disksticker Creator stelt U in staat om tekeningen uit MSX-2 programma's en spellen te halen. Deze worden uit het videogeheugen gehaald. Er moet doorgaans aan de tekening worden gesleuteld, omdat de spellen meestal SCREEN 5 gebruiken en Dynamic Publisher werkt in SCREEN 6. Verder moet het plaatje verkleind worden, zodat het op een disksticker past. Ook dit zorgt ervoor dat er nog wat aan het plaatje moet worden gedaan.

DYNAMIC ETIKET: Met Dynamic Etiket kunt U etiketten maken die U kant en klaar in DP kunt laden. Zo kunt U het disknummer aangeven en de programma's die op de disk staan. Ook kunnen er plaatjes op het etiket worden gezet.

TOT SLOT

De drie uitbreidingen zien er netjes uit en zijn alle drie voorzien van zeer uitgebreide handleidingen, die overigens niet echt nodig zijn, want de programma's zijn vrij gemakkelijk te gebruiken.

Jeroen Muis

FRANTIC

Dit is alweer het vierde spel van ANMA. Na SQUEEK (wat overigens nog steeds niet is uitgebracht!), NO FUSS en NOSH is er nu FRANTIC. Het spel is het beste te vergelijken met PENGUIN van SEGA. Ook het platvormgedeelte van USAS (KONAMI) is in dit spel terug te vinden. Een echt ARCADE ADVENTURE dus. Je loopt op het scherm met een butler die een dienblad gevuld met glazen bij zich heeft. Deze glazen moeten uiteraard heel blijven. Dit wordt U echter niet gemakkelijk gemaakt. Door veel te springen en te bukken moet je proberen om de glazen heel te houden. Deze glazen zijn voor de gasten van een enge vent!

Dit spel staat op een dubbelzijdige disk en is geschikt voor MSX-2 en hoger. Leverbaar vanaf 19 september voor het bedrag van f 34,95.

EEN NIEUWE HARDWARE-UITBREIDING

Net voor de deadline van dit clubblad is het gelukt om een nieuw hardware-project te realiseren. Zoals U misschien weet zijn er twee soorten Music-Modules, de Philips en de Toshiba. Qua geluid is er een groot verschil. De Philips Music Module kan samples afspelen en de Toshiba kan dat niet. Veel bezitters van de Toshiba willen deze module ook gaan gebruiken bij andere programma's dan alleen het ingebouwde programma. Dit is echter normaal ook wel mogelijk, maar wanneer er samples gebruikt worden, is het geluid niet meer om aan te horen! Voor de bezitters van de Toshiba Music Module is er nu een uitbreiding. In de cartridge wordt een IC bijgeplaatst, zodat nu ook de samples afgespeeld kunnen worden. De kosten van deze ombouw weten we nog niet exact, maar de prijs zal tussen de f 50,- en f 75,- bedragen.

MEMORY-MAPPERS

Sinds enige tijd verkoopt MSX-Club West-Friesland ook memory-mappers van 1, 2 en 4 MEGABYTE in het formaat van een kleine cartridge. Zelf heb ik nu de 2 MEGABYTE versie en zal de mogelijkheden nu bespreken.

Er is momenteel nog weinig software dat gebruik kan maken van de grotere geheugens. Sinds de komst van Memman wordt dat gelukkig meer. Voor de spellenfreaks is een grote memory-mapper niet interessant. Voor hun is 512 kB al meer dan genoeg. Voor geluid en grafische toepassingen kan een memory-mapper zeer handig zijn. Sommige programma's kunnen mee overweg (FM-FAC, Sample box). U kunt dan hele liedjes in de computer invoeren.

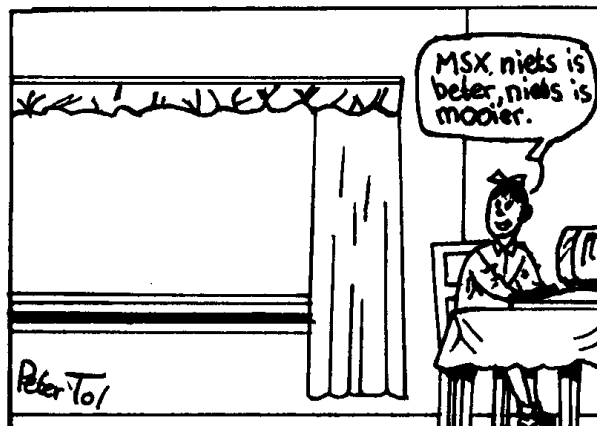
Men kan de memory-mapper ook als ramdisk installeren. Dat is gemakkelijk bij het kopiëren van bestanden, maar kan ook dienen als opslagmedium voor tekeningen. Door de tekeningen achter elkaar te laden krijg je een soort tekenfilm-effect, wat heel professioneel aandoet.

Het grote minpunt is dat er geen handleiding bij de memory-mapper meegeleverd wordt, zodat alles zelf uitgezocht mag worden. Op de clubdagen krijgt U wel alle uitleg. Er wordt een disk meegeleverd met utility's, zoals een ramdisk, maar de bijbehorende dokumentatie (op disk) is slecht. Een tweede en niet zo belangrijk minpuntje is dat van de besturingschips in de cartridge de type-nummers zijn weggeveild. Wanneer er wat kapot mocht gaan, bent U verplicht dit te laten repareren bij MSX-Club West-Friesland. Dit is gedaan om namaak te voorkomen en ik verwacht toch niet dat er wat kapot gaat! Het soldeerwerk en de print zagen er overigens netjes uit.

Wie de memory-mappers wil aanschaffen, zou ik toch de grootste versie, de 4 MB, aanraden. (Alleen wanneer de financiële middelen toereikend zijn.) Wanneer U de kleinere versie aanschafft wilt U later toch wel een grotere versie. Overigens is het ook mogelijk een 1 of 2 MB versie van meer geheugen te voorzien bij de club.

De memory-mappers werken op 7 MHz, op een TURBO-R en ook in de slot-expander. Dus mocht U later willen uitbreiden, dan bent U niet verplicht om een andere memory-mapper aan te schaffen.

Menno Bot

MSX'ERS IN ZWEDEN

In Zweden lijkt het alsof MSX daar niet meer bestaat. Slechts één MSX'er is er bij mij bekend. Tijdens mijn vakantie heb ik daar een meerdaags bezoekje gebracht. Ook hebben wij gesprekken gehad, tot soms in de vroege uurtjes, waar alle MSX-computers gebleven zijn, die in Zweden verkocht zijn. Onze conclusie is, dat de vele MSX-computers niet meer gebruikt worden, omdat het gebruik ervan in Zweden helemaal niet meer ondersteund wordt. Er is geen club, er zijn geen tijdschriften meer, helemaal niets.

Hier moet iets aan gedaan worden. Er zullen oproepen in kranten geplaatst worden. Namen en adressen zullen genoteerd worden. Hieruit zal een Zweedse MSX-userslijst ontstaan. Wij zullen deze actie volledig ondersteunen. Wanneer alles lukt, kunnen de Zweedse MSX'ers weer aan de slag met hun MSX-computer. Een aantal maal per jaar zal er een mailing naar alle MSX'ers gestuurd worden. Hierin komt zeer veel reclame te staan en programma's die uit voorraad leverbaar zijn in Zweden. Dit zullen onder andere Games Collections zijn. Ook voor de hardware kunnen zij bij ons terecht. Wij hopen op een prettige samenwerking met de Zweedse MSX'ers.

Bas Kornalijnslijper

NIEUWE SPELLEN UIT WEST-FRIESLAND

Er wordt hard gewerkt aan nieuwe spellen. Ten eerste zal er door ANMA uit Hoogkarspel weer een nieuw spel uitgebracht worden. De naam van dit spel is FRANTIC. Meer hierover leest U elders in dit clubblad. CAIN komt met een adventure-achtig spel, wat qua idee te vergelijken is met ZOO (BOZO'S BIG ADVENTURE). Ten slotte wordt er aan een variant van Super Mario gewerkt door Maarten Groot.

NIEUW TELEFOONNUMMER

Een nieuw telefoonnummer voor een nog betere bereikbaarheid. Wanneer er niemand is aanwezig kunt U uw boodschap op het antwoordapparaat inspreken. Van 23.00 tot 6.00 u is de club per modem bereikbaar. U kunt hier berichtjes achter laten of even enkele berichtjes lezen. In eerste instantie zal het een simpele BBS zijn voor West-Friesland met veel club-informatie. Het nieuwe nummer is: 02290-70618.

MSX-CLUB WEST-FRIESLAND IN DE MCM

Misschien hebt U het artikel over de club gelezen en heeft U kunnen zien hoe positief er is geschreven over onze activiteiten. Degenen die het artikel nog niet gelezen hebben, kunnen het alsnog lezen op de volgende bladzijde. Dit artikel is rechtstreeks overgenomen uit MSX Computer Magazine nr. 55. Bedankt MCM, bedankt Wammes!

MSX Club West Friesland: veel activiteit

Naast de grote MSX beurzen in Tilburg en Zandvoort, worden er regelmatig door de diverse MSX verenigingen clubdagen georganiseerd. MSX Computer Magazine ging op pad en bezocht de MSX club West Friesland.

Een groot probleem bij diverse clubs is dat er illegaal software wordt gekopieerd, een bezigheid die MSX Computer Magazine een doorn in het oog is. Dat het ook anders kan bewijst MSX club West Friesland, een verslag van een clubdag die eind maart gehouden werd.

Hoor

Om de twee maanden wordt er op een zaterdag een clubdag georganiseerd in buurthuis 'De Cogge' te Hoorn. Tegen één uur komen de eerste bezoekers, zo ook een redactielid van MCM. Wat als eerste opviel was de antenne die buiten stond opgesteld en met een coax-kabeltje naar binnen toe met een MSX verbonden was. Later bleek dat hiermee beelden van de weersatelliet Meteosat 4 kunnen worden ontvangen, een zeer indrukwekkende demonstratie.

De entree prijs bedroeg f 5,-, hiervoor krijgt men het nieuwe clubblad - dat er verzorgd uitziet - en een quizformulier, waarmee een aantal prijzen zijn te winnen. In het sfeervolle clubgebouw, dat de vorm van een piramide heeft, staan diverse tafels tegen de kant aan opgesteld. Op deze manier blijft er veel loopruimte over. De eerste die we zo'n beetje tegen het lijf liepen was niemand minder dan Jaap Hoogendijk van Bit² Europe uit Zandvoort, de organisator van de bekende MSX Computerdag. Jaap was op uitnodiging van de club zijn producten aan het demonstreren. Naast de vele Japanse software kon er gesnuffeld worden aan de nieuwe Turbo R computer, de GT die uitgerust is met 512 kB RAM en voorzien is van MIDI aansluitingen.

Toch?

Even verderop werd driftig gekopieerd. Even dachten we aan illegale praktijken, maar gelukkig bleek dit niet zo te zijn. In de diskettebak bevond zich alleen public domain software, die iedereen vrijelijk mag kopiëren. Voor alle duidelijkheid, beschermde software mag beslist niet worden gekopieerd op deze club. Overtreders worden zonder meer verwijderd aldus Bas Kornalijslijper, één van de meest actieve mensen binnen deze club. Aangezien deze bijeenkomst vlak voor de beurs in Tilburg werd gehouden, werden er een aantal demonstraties van software

gegeven die pas in Tilburg verkocht zou worden. Zo mochten we alvast ruiken aan Nosh, een nieuw arcade adventure spel van Anma. Ook iemand van de FAC was aanwezig om de nieuwste versie van hun Soundtracker programma te demonstreren, veel bekijks bij deze tafel.

Wat vrij opmerkelijk is binnen MSX club West Friesland zijn de relatief vele MSX1 gebruikers. Bas Kornalijslijper vertelde dat de MSX1 nog steeds veel gebruikt wordt en dat het belangrijk is om hier als club veel aandacht aan te besteden. Voor de MSX1 bezitters is er bij deze club volop hard- en software aanwezig, diverse spellen lagen uitgesteld op één van de tafels.

Om twee uur werd iedereen bij elkaar geroepen voor een welkomstwoord door Bas. De gasten werden voorgesteld, een aantal nieuwtjes verteld en er werd gesproken over de beurs in Tilburg. Zo liet de technische man van MK de nieuwe slotexpander zien, ook reparaties en uitbreidingen worden door hem geregeld, clubleden krijgen een aardige korting.

Indruk

Na ons bezoek aan de MSX Club West Friesland kunnen we alleen maar zeggen dat veel clubs hier een voorbeeld aan zouden kunnen nemen. Deze club bewijst dat er ook zonder kopiëren een zeer geslaagde gezellige clubdag mogelijk is - ondanks het feit dat op het laatste Landelijk Overleg diverse stemmen bevoelden het kopiëren niet te durven verbieden, uit angst voor ledenverlies. Vooral de verscheidenheid aan activiteiten die te zien waren was zeer indrukwekkend. De vermoeide bezoeker kan in het leeshoekje met een kopje koffie onderuit zakken en in de nieuwste MSX bladen duiken.

MSX club West Friesland
Contactpersoon:
Bas Kornalijslijper
Botter 114
1625 DH Hoorn
Tel.: 02290-30613 (vanaf 18.00 uur, niet op maandag en woensdag)

Elke club heeft weer andere doelstellingen om de leden actief met MSX bezig te houden. Zo zijn er verenigingen die zich in hardware verdiepen, er zijn clubs die liever programmeren, of artikelen voor de clubdisk schrijven. Wat ze ook doen, ze hebben één ding gemeen en dat is het met plezier bezig zijn met de MSX computer.

Bijeenkomsten

De clubbijeenkomsten worden gemiddeld één keer per twee maanden georganiseerd, sommige clubs houden elke maand een bijeenkomst. De opkomst verschilt nogal; bij MSX club Midden-Nederland treffen we een kleine dertig man aan op een doordeweekse clubavond.

Bij MSX club West Friesland daarentegen is de opkomst een stuk groter, maar liefst een kleine honderd actieve MSX'ers kunnen we daar ontmoeten. Hieruit blijkt maar weer eens dat MSX nog volop leeft.

CLUBBIJENKOMST
BEZOCHT

JAPANESE SOFTWARE

NAAM		PRIJS
DISC STATION # 8	2*DS + CD-SINGLE	f 60,--
DISC STATION # 9	2*DS	f 40,--
DISC STATION # 10	2*DS	f 40,--
DISC STATION # 13	2*DS	f 40,--
DISC STATION # 15	2*DS	f 40,--
DISC STATION # 18	2*DS	f 40,--
DISC STATION # 22	2*DS + CD-SINGLE	f 60,--
DISC STATION # 28	2*DS	f 45,--
DISC STATION # 30	2*DS	f 45,--
DISC STATION # 31	2*DS	f 45,--
DISC STATION # 32	4*DS + CD	f 125,--
PEACH UP # 7	2*DS	f 45,--
SHALOM (KNIGHTMARE 3)	2M-ROM	f 25,--

KOREAANSE MSX-GAMES

SUPER BUBBLE BOBBLE	ROM (MSX-1)	f 25,--
THE THREE DRAGON STORY	ROM (MSX-1)	f 25,--
DOUBLE DRAGON	ROM (MSX-1)	f 25,--
DEVIL ZONE *	1M-ROM (MSX-2)	f 50,--

* enige exemplaar in Nederland

JAPANESE MSX-CD'S

SPACE MANBOW	f 50,--
SOLID SNAKE	f 50,--
PARODIUS	f 50,--
WANDERERS FROM YS	f 50,--
KONAMI FAMICOM VOL. 2	f 40,--
KONAMI FAMICOM VOL. 3	f 40,--

Bovenstaande artikelen zijn verkrijgbaar bij:

Bas Kornalijslijper
 Botter 114
 1625 DH
 Hoorn
 Tel.: 02290-70618

GROOTBOEK

Het programma grootboek is geschreven door Jeroen Muis. Ik zal proberen het programma te bespreken in zowel gebruikers- als programma-technisch opzicht.

Grootboek is zoals de naam al zegt een grootboek-programma. In het grootboek kun je allerlei salderingsposten opschrijven en kijken wat de balans is. Het is dus een zakelijk programma. Het programma bestaat uit drie onderdelen. Dit zijn het invoer-gedeelte, een berekeningen-overzicht op scherm en een printer-gedeelte. De laatste twee onderdelen zouden in één gedeelte kunnen. De onderdelen kunnen gekozen worden vanaf het start-menu. In het invoer-gedeelte werkt alles met commando's, welke je wel moet weten om het programma te besturen. Alles moet wel in hoofdletters getypt worden, anders herkent het programma de tekst niet. De commando's vind ik gebruikers-onvriendelijk, maar werken op den duur wel snel. Als alles netjes ingevoerd is, heeft het programma diverse berekeningen gemaakt en wordt het overzichtelijk op het scherm of printer gepresenteerd. Het programma bevat helaas nog fouten. Dit komt omdat het programma in principe uitgaat van twee drives. De computer geeft een melding op het scherm als er maar één drive aanwezig is. Dan verdwijnt de bovenste regel van het scherm en verschijnt een tekst op het scherm, waardoor het geheel er niet meer zo fraai uitziet (jammer). Programma-technisch ziet alles er redelijk uit. Duidelijk is wel dat bepaalde dingen anders hadden gekund (met diskdrive en printer). Een groot probleem is dit niet, want Jeroen Muis heeft het programma duidelijk en overzichtelijk geschreven (BASIC). Het programma is ook nog eens erg klein. Door deze voordelen is het mogelijk het programma gemakkelijk zelf of door de programmeur aan te passen. De aanpasbaarheid van een programma naar eigen wensen vind ik een groot pluspunt. Ondanks de min-punten is dit toch een waardevol programma voor de PD-bak.

Menno Bot

MSX-1 SPELBESPREKINGEN

BURGERKILL: Ooit zin gehad om in een snackbar te gaan werken? Welnu, hier is uw kans om hamburgers samen te gaan stellen. Het werk is simpel. Door over de verschillende ingrediënten te lopen, zakken deze iedere keer een beetje naar beneden, totdat er een hamburger ontstaat. Echter dit spel is niet zonder gevaren. U zult de eitjes en worstjes af moeten weren met een handje peper. Een zeer smakelijk spel.
Bediening: joystick of cursortoetsen.
Burgerkill is een spel van de Games Collection.

SCENTIPEDE: Schiet de slang dood, voordat hij U te pakken neemt. Maar iedere keer dat U hem raakt, deelt de slang zich weer, zodat U steeds meer stukjes slang moet raken. Op de grond sluipt het gevaar van een levensgevaarlijke spin.
Bediening: joystick of cursortoetsen.
Scentipede is een spel van de Games Collection.

PHARAO'S REVENGE: Onderzoek het onderaardse complex van een Egyptische tiran en zoek de vervloekte schat van de farao. Let op de strijders die het op U gemunt hebben, of wat dacht U van de stralende ogen die kunnen doden. Verzamel diverse voorwerpen zoals sleutels en kogels om de strijders te kunnen weerstaan, zodra U op F1 drukt.

Bediening: joystick of cursortoetsen F1 om te vuren.
Pharao's revenge is een spel van de Games Collection.

ERIC AND THE FLOATERS: Als archeoloog hebt U een verborgen onderaards netwerk van gangen ontdekt. U hebt echter niet alleen de gangen ontdekt, maar ook de onvriendelijke bewoners van de gangen. Door tijdbommen in het gezicht van de floaters af te laten gaan, kunt U de schat en de uitgang veilig stellen. Vanaf level 4 gooit Eric automatisch zijn tijdbommen achter zich neer.

Bediening: joystick en cursortoetsen.

Erhard Braas

CURSUS MACHINETAAL VOOR DE MSX

Het taleninstituut NTI geeft ook voor de MSX cursussen. Er is een BASIC-cursus en voor de gevorderden een machinetaal-cursus. De cursus is met nadruk gericht op MSX-1 met hier en daar wijzigingen en aanvullingen voor MSX-2. Bij de cursus wordt tevens een ROMPACK-compiler meegeleverd. Ik ben nog geen professional (zoals Hayo Rubingh en André Ligthart) in machinetaal, dus ik zal vanuit dat oogpunt een indruk op papier proberen te zetten.

Er zijn 12 lessen, waarvan je er één per maand krijgt. Het is gelukkig wel mogelijk om uitstel aan te vragen, wanneer je ook nog andere bezigheden hebt. Bij elke les horen huiswerkopgaven, die je naar het NTI opstuurt om daar nagekeken te worden. Je krijgt een leraar toegewezen met wie je ook telefonisch contact kunt hebben, wanneer je het niet meer ziet zitten.

Het niveau is toch behoorlijk hoog, maar alles wordt wel goed uitgelegd. Veel beter dan wat ik op de HTS krijg... De vragen zijn pittig. De hele interne werking van de processor in de 'geliefde' MSX kwam duidelijk en zeer uitgebreid aan bod. Ook de manier van hexadecimaal, octaal en binaire talstelsels kwam duidelijk aan de orde. Al met al ben ik behoorlijk tevreden, ofschoon het tempo mij toch soms iets te hoog was.

Ik raad deze cursus iedereen aan die meer uit zijn MSX wil halen. Vooral voor de MSX-1-bezitters is dit zeer interessant. Je moet er wel serieus mee beginnen, omdat de prijs van deze cursus wat aan de hoge kant is (f 90,-- per les), maar dat vond ik deze investering zeker waard.

Wie meer interesse heeft, kan het beste het NTI bellen of even bij mij langs komen om de lessen te bekijken.

Menno Bot

MK

Libellendans 30
2907 RN Capelle a/d IJssel
tel.: 010-4581600 – fax: 010-4423601
K.V.K.: 158006 – Gironummer: 5687067

MSX MODEMS

Wij hebben nog de beschikking over een partij MSX Miniware modems, deze modems zijn bijna volledig compatibel met het Philips NMS 1250 modem. Daarom hebben wij twee verschillende types.

Eén type werkt op de volgende computers: Philips 8250/55/80, 8235-00, Sony 500/700/900 en heet type MODI.

Het andere type werkt op de Philips VG 8235-20, NMS 8245, Panasonic Turbo R en heet type STAND.

Elk modem wordt geleverd compleet met handleiding en software op diskette.

MSX Modem Type STAND	Hfl. 49,-
MSX Modem Type MODI	Hfl. 79,-

KLEUREN MONITORS

Wij kunnen nog enkele Philips Kleurenmonitors aanbieden: Type CM 8802.

Dit is een moderne kleurenmonitor, specifiek voor gebruik met de meeste huis- en personal computers en MSX in het bijzonder.

De monitors hebben een RGB Scart aansluiting en een video in en audio in aansluiting. Een RGB Kabel wordt door ons gratis meegeleverd.

Zolang de voorraad strekt zijn ze bij ons af te halen op afspraak voor SLECHTS Hfl. 475,-.

MK geeft hierop 3 maanden garantie.

MULTI-MEDIA KUNSTENAAR JAWEK KWAKMAN UIT HOORN (interview)

Wat houdt exact de naam MULTI-MEDIA kunstenaar in?

- Het gebruik van meerdere gereedschappen om het idee vorm te geven. Voor de elektronische media betekent dat in mijn geval de elektronenmicroscop, video-technieken en de computer.

Er wordt met een computer gewerkt. In dit geval een Philips NMS 8280 MSX-2 computer. Waarom deze computer?

- Vier jaar geleden was het de enige computer met de mogelijkheid om een video aan de computer te koppelen. Op deze manier kon ik de op videotape vastgelegde beelden met de computer digitaliseren en verder bewerken. Vervolgens kon ik de beelden op disk bewaren en uit laten printen op een large-scale-full-colour-printer.

U werkt dus met een computer en video-apparatuur. Wanneer ik ook deze apparatuur thuis zou hebben, kan ik dan ook ook MULTI-MEDIA kunstenaar worden?

- In principe wel, maar je moet er wel helemaal achter staan. Vanaf 1979 houd ik mij fulltime bezig met beeldende kunst. Ik maakte installaties en deed performances, die soms op video werden vastgelegd. Ik maakte schilderijen van onder meer uitvergrotingen van chip-structuren. Vier jaar geleden heb ik de computer ingeschakeld. De overgang van het schilderen naar de computer is intuïtief gegaan. Ik had het gevoel dat ik met de schilderkunst in een soort ambachtelijke sfeer bleef. Ik kon zo niet verder komen in mijn onderzoek naar de materie. Met schilderen houd je je bezig met het macro-niveau, met de gewone werkelijkheid, en ik werk met het micro-niveau. Het macro-niveau heeft niets met elektronische technieken te maken.

Wordt deze vorm van kunst geaccepteerd?

- In de elektronika-wereld wel en in de officiële beeldende kunstwereld met mondjesmaat. De computer wordt nog niet gezien als een instrument om kunst mee te maken. De meeste kunstenaars hebben nog nooit met een computer gewerkt. Ze denken: Je drukt op een toets en het kunstwerk is klaar.

VIRTUAL REALITY

Van dhr. J. Kwakman ontvingen we tevens een artikelje over zijn eigen visie over deze vorm van kunst.

FLUCTUATIES

Rond 1900 werd algemeen aangenomen dat materie bestaat uit atomen. Bovendien wist men op grond van onder andere elektrische ontladingen in gassen dat elke atoomsoort in staat is elektronen uit te zenden. Dit is in 1899 gebleken toen de natuurkundige J.J. Thomson te Cambridge, Engeland de elektronenbuis ontwikkelde om daarmee experimenteel de aanwezigheid van elektronen te bevestigen. Het elektron is daarmee het eerst ontdekte subatomaire deeltje. Wat Thomson echter niet kon weten is dat zijn elektronenbuis zou leiden tot de ontwikkeling van het televisietoestel en de monitor. In mijn werk wordt de monitor weer opgevat als een deeltjes-versneller, naar analogie van de elektronenbuis van J.J. Thomson. Video en computer worden ingezet om het elektromagnetisch veld en de elektronenbuis van de monitor te beïnvloeden. Het resultaat van deze elektromagnetische fluctuaties worden in de computer digitaal gecodeerd en bewerkt. Wat het beeld toont is de kwantiteit van vergelijkingen die uit symbolen bestaan. Kleur toevoegen betekent kwalificeren, want kleur is symbool voor kwaliteit. Wat ik voor me heb is een beeld dat het zuiver kwantitatief denken projecteert. Het toont de kwaliteit van het kwantitatieve denken. Uitgangspunt voor deze beelden zijn elektronen-microscop-opnamen van silicium-schijven (chips) op moleculair niveau. De op diskette opgeslagen beelden worden via een large-scale-inkjetprinter full colour geprint.

Fluctuaties, een visuele verkenning van de dataruimte.

Jawek Kwakman

* ★ * ★ ANMA ★ * ★ *
 THE BEST IN AMUSEMENT SOFTWARE !!
 * ★ * * * * *

Na 'NOSH', nu:

©1992 ANMA

★ FRANTIC ★

* CAN YOU ESCAPE FROM THE EVIL EARL CRAMP? *

De makers van 'NOSH' hebben zich met dit spel weer overtroffen. FRANTIC bevat alle elementen van een Arcade-adv. van formaat in een geinige sfeer...

KENMERKEN 'FRANTIC'

- * Fantastische graphics
- * Overtuigende FM & PSG muziek
- * Vloeiende scrolling
- * In luxe verpakking met handleiding
- * Voor elke leeftijd
- * Snelle levering, goede service

BENODIGDHEDEN

- * MSX-2 of hoger met diskdrive (dubbelzijdig) en min. 64K RAM

'FRANTIC' BESTELLEN!

STORT **f34,95** OP GRONR. 56489998 T.N.V. ANMA TE HOOGKARSPEL

VOOR NOSH & FRANTIC BEJAALT U SLECHTS f54,95 — VOOR INFO OF REANNOUWERING BELT U 0-82288-947

DE MSX-BEURS IN

★ **ZANDVOORT**

ZAL DE PRIMEUR KRIJGEN

KATTE EN KOMPJOETERS: WATER EN VUUR

De stukkiesskroiver was 'n e uwisse toid in de weer weest om 't kerstverhaal op p te te zetten. 'n Arm moidje, 'n ouwe man, de roike vrouw, 'n mooie weuning, sne uwjachte, gnortende bukke, luiende kerkklokke, 't lekkere eten, alles zat erin. Met twee vingers had ie 't verhaal letter voor letter intikt. He l wat dage had de skroiver achter (of voor?) 't knoppiesbord van de kompjoeter letterlek en feguurlek zitte te zweiten; 't was per slot van zake nag zeumer, maar de uitgever wou 't namelek betois hewwe, zien.

Hai had 'r net zo lang an sleuteld totdat ie zeker wist: dut is 't alderbeste verhaal dat ik ooit in me leven skreven hew. Voor de sekuretoid las ie 't nag 'rs deur en ondanks dat ie 't wel droume kon, geno t ie d'r toch weer van.

Gro sk as 'n sk lig varken op z'n snoet liep ie teugen koppiestoid gauw effies de trap beneer om koffie te halen. Dat ie op halven was, voelde hai hoe of de kat langs z'n biene nei boven slupte. De deur van z'n werkkamer was los...

Dat ie weer boven kwam en de tekst op pepier uitdraaie wou, zag ie nag net hoe of 't beist mauwend van 't knoppiesbord of wupte. Dernei brak 't zweit 'm an alle kante uit, want op 't be ld was gien letter meer te zien.

ENKELE BASIC-COMMANDO'S

Enkele weken geleden vroeg onze voorzitter of ik een stukje wilde schrijven over (voor hem nog) een vrij onbekend MSX BASIC-commando. Dit is MERGE, maar ik begin met een een handig commando nl. RENUM.

RENUM is een commando dat het programmeren kan vergemakkelijken. Het moet in de directe mode worden ingetypt, dus niet in het programma zelf. RENUM geeft de regels een nieuw nummer en slaat iedere keer 10 regels over.

```
10 CLS
15 PRINT "Een geweldig programmaatje..."
20 END
```

Wanneer U nu intypt: RENUM (RETURN) ziet het programma van er nu zo uit:

```
10 CLS
20 PRINT "Een geweldig programmaatje..."
30 END
```

Het nut hiervan is dat U nu gemakkelijker regels kunt tussenvoegen, en niet het programma hoeft over te typen met nieuwe regelnummers.

Met het commando MERGE kunt u programma's aan elkaar vastknopen. Het ene programma moet in het geheugen staan, de andere op disk of cassette en moet allemaal lagere of hogere regelnummers hebben.

Voorbeeld:

Het bestand op disk in drive A met hogere regelnummers en bestandsnaam MENNO.BAS (extensie afgeleid van onze voorzitter). NB. (Het bestand moet wel in ASCII gesaved zijn, dus SAVE"A: MENNO.BAS",A

```
30 PRINT "Menno"  
40 END
```

In het geheugen:

```
10 CLS  
20 PRINT "Hallo ";
```

Nu typen we in: MERGE "A: MENNO.BAS" [RETURN]

LIST [RETURN]

```
10 CLS  
20 PRINT "Hallo ";  
30 PRINT "Menno"  
40 END
```

Vervolgens kunt U het programma bewaren.

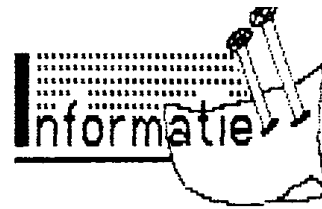
Wanneer U ook problemen hebt met een BASIC-commando kunt U ons dat laten weten. U hoeft zich er niet voor te schamen.

Menno Bot

De taart die speciaal gemaakt is voor het 1-jarig bestaan van MSX-Club West-Friesland (30 mei 1992).

MSX

CLUB KENNERMERLAND I.O.

WAT GAAT MSX-Club KENNERMERLAND DOEN?

Deze club heeft tot doel om het gebruik van het MSX-systeem te optimaliseren en te bevorderen met behulp van de daarbij behorende soft- en hardware.

Het uitwisselen van kennis en ervaring, het geven van demonstraties en het inschakelen van deskundigen.

Kortom met mensen met dezelfde hobby in contact komen en er nog wat van opsteken ook.

WAAR GAAT MSX-Club KENNERMERLAND DIT DOEN?

Deze club wil dit gaan doen, eens in de twee maanden, in de omgeving van HAARLEM.

Waar precies is nog niet helemaal duidelijk

WAT KAN MSX-Club KENNERMERLAND BIEDEN AAN DE LEDEN?

Deze club kan de leden een compleet hardware pakket leveren (geheugen-uitbreidingen, 7MHz, tweede diskdrives, enz. enz.)

Een clubblad met alle informatie over clubactiviteiten en de mogelijk om hier uw advertenties in te plaatsen.

Diverse software.

En natuurlijk antwoord op vele vragen waar U geen antwoord op weet.

En natuurlijk niet te vergeten de clubdagen die U op de hoogte houden van alle nieuwtjes op MSX-gebied.

WAT GAAT MSX-Club KENNERMERLAND KOSTEN?

Deze club heft op de clubdagen een toegangsbedrag wat geldt als verlenging van uw contributie.

(dit komt waarschijnlijk op zo'n f5,00 per clubdag.)

WAT MOET IK VERDER NOG WETEN VAN DEZE CLUB?

Deze club werkt nauw samen met MSX-Club West-Friesland en met MSX-Club Friesland, en is (nu nog) uitsluitend schriftelijk te bereiken op onderstaand adres.

Als alles naar wens verloopt gaan we per 1-1-'93 van start hebt U interesse vul dan onderstaande bon in en U krijgt alle informatie thuis gestuurd.

Het adres is V.HAGTING
BORNEOSTRAAT 33
2022 XM HAARLEM

 IK HEB WEL INTERESSE IN DE MSX-CLUB KENNERMERLAND:

NAAM:.....

ADRES:.....

TELEFOONNUMMER:.....

LEEFTIJD:.....

VERDERE INFORMATIE:.....

OP DE SCHAPPEN...

De naam van deze rubriek is bedacht door Peter Ruitenbergh uit Bovenkarspel. In deze rubriek vindt U de clubprodukten en de produkten die uit voorraad leverbaar zijn. Het kan gebeuren dat een artikel uitverkocht is, omdat we van de duurere artikelen een kleine voorraad hebben. De levertijd bedraagt dan slechts één week.

Software:

- Famous hits for Synth-Saurus vol. #1 (disk)	f	10,--
- Famous hits for Synth-Saurus vol. #2 (disk)	f	10,--
- Famous hits for Synth-Saurus vol. #3 (disk)	f	10,--
- Famous hits for Synth-Saurus vol. #4 (disk)	f	10,--
- Nosh (ANMA, MSX-2, SS-disk)	f	29,95
- Super index (utility, binnenkort leverbaar)	f	25,--
- Frantic (ANMA, MSX-2, DS-disk, vanaf 19 sept.)	f	34,95

Hardware:

- 1024 kB externe memory-mapper	f	350,--
- 2048 kB externe memory-mapper	f	475,--
- 4096 kB externe memory-mapper	f	725,--
- Turbo 7 MHz print incl. inbouwschema	f	65,--
- Dubbelzijdige disk-drive voor inbouw	f	150,--
- Externe dubbelzijdige B-drive (in behuizing, met voeding en kabel)	f	250,--
- 34-aderige kabel voor drive	f	25,--
- Gewijzigde ROM voor Philips Music Module	f	25,--
- Snelle diskrom voor Sony HB-F700	f	25,--
- Snelle diskrom voor Philips NMS 8250/55/80	f	25,--
- Systeemrom voor dubbelzijdig gebruik (8235/20) (Deze ROM is ook nodig voor Turbo 7 MHz in een Philips 8235/20 en 8245.)	f	25,--

Clubbladen:

- MSX-Club West-Friesland nr. 1	f	2,50
- MSX-Club West-Friesland nr. 2	f	2,50
- MSX-Club West-Friesland nr. 3	f	2,50
- MSX-Club West-Friesland nr. 4	f	2,50
- MSX-Club West-Friesland nr. 5	f	2,50
- MSX-Club West-Friesland nr. 6	f	2,50
- MSX-Freak nr. 1 (52 blz.)	f	3,50

De bovenstaande bedragen gelden wanneer U een bestelling op één van de clubdagen of op het 'bekende' adres ophaalt. Wilt U de bestelling via de post ontvangen, dan zijn alle bedragen excl. porto-kosten.

U kunt uw bestelling telefonisch of schriftelijk doorgeven.

Aan deze uitgave van MSX-Computer-Club West-Friesland werkten mee:

- Bas Kornalijnslijper	- Bart Schouten
- Menno Bot	- Jan van Straaten
- Jawek Kwakman	- Jeroen Muis
- Erhard Braas	- 'n Stukkiesskroiver
- Peter Tol	

Te koop: Philips VG 8020 en Sony HBD-50 diskdrive incl. inter-
face. Tel.: 02290-44595.

Gezocht: Philips Music Module. Tel.: 02290-44595.

Te koop: Philips NMS 8255 MSX-2 computer, 2 dubbelzijdige
drives, Philips NMS 1432 printer, datarecorder, diverse disks
en originele cassettes, boeken en tijdschriften. Tel.: 02286-
1947.

Te koop: YAKSA en Gunship. Tel.: 058-662533.

Te koop aangeboden: 2 joysticks. Palan Fantastic F3, zowel
voor links- als rechtshandigen, met 2 gescheiden vuurknoppen.
f 20,-- per stuk. Tel.: 072-125591.

Gezocht: kleurenmonitor voor een redelijk bedrag. Tel.: 058-
662533.

Te koop: Sanyo MPC-100 MSX-1 computer met 50 cassettes. Vaste
prijs: f 100,--. Tel.: 02230-34382.

Te koop: Philips NMS 8250. Z.G.A.N. f 550,--. 02290-38480.

Nog steeds dringend gezocht: BATTLE CHOPPER van Methodic Solu-
tions. Tel.: 02290-17139 (vragen naar Erhard).

Te koop: PHILIPS VG 8235 met dubbelzijdige drive en 256 kB
geheugen uitbreiding. f 550,--. Tel.: 02290-44595.

Aangeboden: PHILIPS BARCODE READER met software. f 40,--.
Tel.: 02290-38480.

Te koop: Philips NMS 1431 printer met tracktorfeed en kabel
met handleiding. f 400,--. Tel.: 02297-3443 (Hayo).

Te koop: printer STAR NX-1000 muti-font met printer-papier en
kabel. Tevens een buro met 3 laden, (hout, bruin). Deze mag
voor slechts f 50,-- worden meegenomen. Tel.: 02290-42027.

Te koop: Sony HB-F700P, geheel standaard. f 500,--. tevens
Philips VW 0030 printer. f 300,--. Tel.: 05109-2367.

Te koop wegens ruimtegebrek: (allemaal MSX-2)

- SONY HB-F700P, 256 kB, DS-drive, snelle diskrom.
- SONY HB-F700P, 256 kB, DS-drive, snelle diskrom, 6 MHz.
- SONY HB-F700P, 1024 kB, 2 interne DS-drives, snelle diskrom
7 MHz, MSX-2+ (incl. BASIC 3.0 en turbo-BASIC), interne FM-
PAC, interne DOS 2.20.
- SONY HB-F900D, 1024 kB, DS-drive, slotaanpassing (gelijk
aan Sony HB-F700), superimpose, RS-232.
- PHILIPS VG 8235, 256 kB, DS-drive, 7 MHz.
- PHILIPS NMS 8250, 128 kB, DS-drive.
- PHILIPS NMS 8250, 128 kB, DS-drive, 7 MHz.

Bel nu: 02290-70618.
